

YEM BİTKİLERİ VE YEMEKLİK TANE BAKLAGİL TOHURLUĞU YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik, EK-1’de yer alan yem bitkileri ve yemelik tane baklagil türlerinde çeşit geliştirme faaliyetlerini teşvik ederek, tohumluk üretimi ile ilgili zararlı organizma ve kalite standartlarını belirleyip, zararlı organizmaların kontrolünü ve kaliteli tohumlukların üretimini sağlamak amacıyla, tohumlukların üretilmesi ve pazarlanmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

(2) Bilimsel amaçlı çalışmalarda, araştırma ve geliştirme çalışmalarında ve genetik çeşitliliğin korunmasına yönelik çalışmalarda kullanılan tohumluklar ve çiftçilerin kendi ihtiyacını karşılamak amacıyla ürettiği tohumluklar ile ticarete konu olmamak kaydıyla çiftçiler arasında yapılan takaslara konu olan tohumluklar bu Yönetmelik kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik;

- a) 31/10/2006 tarihli ve 5553 sayılı Tohumculuk Kanununun 6 ncı maddesi,
- b) 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 15 ve 17 nci maddeleri,
- c) 21/12/1967 tarihli ve 969 sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Merkez ve Taşra Kuruluşlarına Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesine, dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- b) Başvuru kuruluşu: Bakanlık il müdürlüğünü veya 13/1/2008 tarihli ve 26755 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tohumculuk Hizmetlerinde Yetki Devri Yönetmeliği çerçevesinde alan kontrolleri için yetkilendirilen kuruluşları,
- c) Bitki pasaportu: Bitki sağlığı ile ilgili 12/1/2011 tarihli ve 27813 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Yönetmeliği ile belirlenen bitki sağlığı standartlarının ve özel şartların karşılandığını gösteren, çeşitli bitki ve bitkisel ürünler için standart hale getirilmiş, Bakanlıkça belirlenen usullere uygun olarak hazırlanan ve Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilenler tarafından düzenlenen resmi etiketi veya belirli ürünler için Bakanlıkça kabul edilen etiket dışındaki işareti,
- ç) Çeşit safiyeti: Resmî olarak tanımlanan çeşidi temsil eden bitki veya tohumlukların, kontrol edilen bitki veya tohumluklar içerisindeki oranını,
- d) Çeşit sahibi: 13/1/2008 tarihli ve 26755 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bitki Çeşitlerinin Kayıt Altına Alınması Yönetmeliği çerçevesinde kayıt altına alınmış olan çeşidin idamesi ve muhafazasından sorumlu olan gerçek veya tüzel kişileri,
- e) Elit tohumluk: Çeşidin ve bitki sağlığının korunması bakımından kabul gören uygulamalara göre üretilmiş, başlıca amacı orijinal sınıftaki tohumlukların üretiminde kullanılmaya yönelik olan, çeşit sahibi veya araştırma kuruluşları tarafından üretilen ve resmî kontroller sonucunda bu Yönetmelikte belirtilen standartları karşıladığı tespit edilen tohumlukları,
- f) Genel Müdürlük: Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğünü,
- g) Ham tohumluk belgesi: Orijinal ve sertifikalı tohumluk sınıflarında üretilen, nihai olarak sertifikalandırılmamış tohumluklar için düzenlenen belgeyi,
- ğ) ISTA: Uluslararası Tohum Test Birliği’ni,
- h) Kontrolör: 8/8/2010 tarihli ve 27666 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tohumluk Kontrolör Yönetmeliği hükümlerine göre düzenlenmiş olan Tohumluk Kontrolör Kartı sahibi kişileri,

ı) OECD Tohum Sistemi: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı'nın Uluslararası Ticarete Çeşit Sertifikasyonu ve Tohum Hareketinin Kontrolüne Dair Tohum Sistemini,

i) Orijinal tohumluk: İslahçı materyalinden, elit tohumluktan veya kendisinden elde edilen, çeşidin ve bitki sağlığının korunması için kabul edilen uygulamalara göre, çeşit sahibi veya ıslahçı/çeşit sahibinin kontrolü altında araştırma kuruluşlarında üretilen, başlıca amacı sertifikalı tohumluk üretimi olan ve resmî kontroller sonucunda, bu Yönetmelikte orijinal tohumluklar için ortaya konan standartları karşıladığı tespit edilen tohumlukları,

j) Pazarlama: Tohumlukların üçüncü taraflara bir ücret karşılığında olsun ya da olmasın, satışı, satılmak üzere saklanması, satışa sunulması ve ticari kullanıma yönelik her türlü elden çıkarılması, tedarik edilmesi veya transfer edilmesini,

k) Resmî kontroller: Bakanlık veya Bakanlık tarafından bu Yönetmelikte belirtilen kontrol ve analizleri yapmak için yetki devri yapılan gerçek veya tüzel kişiler tarafından, üretim parsellerinin ve tohumluk partilerinin bu Yönetmelikte belirtilen standartları karşılayıp karşılamadığının belirlenmesi amacıyla yapılan kontrol ve analizleri,

l) Resmî önlemler: Bakanlık veya Bakanlığın sorumluluğu altında hareket eden sertifikasyon kuruluşları ve başvuru kuruluşları ile Bakanlığın kontrolüne tabi olan yardımcı faaliyetler söz konusu olduğunda, alınan önlemlerden özel kazanç elde etmeyen ve bu amaçla Bakanlıkça yetkilendirilen kontrolörler tarafından alınan önlemleri,

m) Sertifikalı tohumluk: Orijinal tohumluk veya kendisinden elde edilen, çeşit safiyetini ve sağlığını devam ettiren ve resmî kontroller sonucunda, bu Yönetmelikte sertifikalı tohumluklar için belirlenen standartları karşıladığı tespit edilen tohumlukları,

n) Sertifikasyon kuruluşu: Bakanlık tarafından tohumluk sertifikasyonu ile ilgili laboratuvar analizleri ve belgelendirme işlemleri için yetkilendirilen kuruluşları,

o) Standart tohumluk: Kayıt altına alınan çeşitlere ait ve Bakanlık tarafından belirlenen bitki türlerinde, sadece laboratuvar kontrolleriyle ticarete arz edilen tohum veya çoğaltım materyalini,

ö) Tedarikçi: Üreticilerinden temin edilen tohumlukları yeniden işleyen, paketleyen, etiketleyen, satışa hazırlayan veya pazarlayan tohum üreticilerini,

p) Tohumluk numunesi: Tohumluk partisini temsilen partinin niteliklerinin tespiti ve sonucunda tohumluğa sertifika veya rapor verilebilmesi için tohumluk cinsine has laboratuvar analiz ve testlerine tabi tutulacak birim miktardaki tohumluğu,

r) Tohumluk partisi: Tohumluk kontrol ve sertifikasyon sisteminde, bir numunenin alınmasına esas olan, bir sertifika veya raporun temsil ettiği, tohumluğun cinsine göre tespit edilmiş azami tohumluk miktarını,

s) TTSM: Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkez Müdürlüğünü,

ş) Üretici: 15/5/2009 tarihli ve 27229 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği hükümlerine göre tarla bitkileri grubu için düzenlenmiş olan Tohum Üretici Belgesi sahibi gerçek veya tüzel kişileri,

t) Üretim alanı: Aynı çeşit ve tohumluk sınıfından oluşan fiziki olarak ayrılmayan, beyan verilmesi ve tarla kontrol işlemlerine esas olan tohumluk yetiştirme alanını,

u) Üretim sezonu: 1 Temmuzdan başlayarak bir sonraki yılın 30 Haziranına kadar olan dönemi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar ve Tohumluk Sınıfları

Genel esaslar

MADDE 4 – (1) Sertifikalı ya da standart tohumluk olarak yalnızca Bitki Çeşitlerinin Kayıt Altına Alınması Yönetmeliği çerçevesinde kayıt altına alınan çeşitlerin ticaretine izin verilir. Ülkemizde kayıtlı olmayıp OECD Tohum Sistemi listesinde yer alan çeşitlerin yalnızca ihracat amacıyla üretimi ve OECD Tohum Sistemi sertifikasyonu yapılabilir.

(2) Tohumluklar, Bakanlık tarafından yetki verilen gerçek veya tüzel kişiler tarafından üretilir ve pazarlanır.

(3) Elit ve orijinal sınıflardaki tohumluklar ıslahçı, çeşit sahibi veya bunların yetki verdiği araştırma kuruluşları tarafından üretilir.

(4) Tohumlukların üretildikleri üretim sezonu içinde belgelendirilmesi esastır. Üretim sezonu içinde sertifikalandırılmayacak tohumluklar için ham tohumluk belgesi alınır.

(5) Ülkemizde üretilerek veya ithal edilerek ticarete sunulan tohumluk partilerine ait sertifika ve raporlar düzenlenme tarihinden itibaren bir yıl geçerlidir. Süre bitiminde tohumlukların pazarlanabilmesi için tohumluk analiz raporu alınması gerekir.

Tohumluk sınıfları

MADDE 5 – (1) Tohumluk üretimi ve pazarlanmasında kullanılan sınıflar aşağıda verilmiştir.

- a) Ham Tohumluk
- b) Sertifikalandırılmış Tohumluk
  - 1) Elit – E
  - 2) Orijinal – O
  - 3) Sertifikalı – S
- c) Standart Tohumluk

(2) Sertifikalandırılmak amacıyla üretilecek tohumluklara ait kademeler, EK-2’de verilmiştir. Çok yıllık türlerde elit ve orijinal sınıftaki üretimlerde üretim parseli değişmediği müddetçe üç üretim sezonunda bir kademe ilerlemesi yapılır.

(3) Aşağıda belirtilen türler yalnızca sertifikalandırılmış tohumluk olarak pazarlanır. Bu türlerden peyzaj amaçlı kullanılanların, yeşil alan çim bitkisi olarak kayıt altına alınan çeşitleri standart tohumluk kurallarına göre pazarlanabilir.

a) <i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb.	Yem şalgamı
b) <i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (DC.) Alef. var. <i>medullosa</i> Thell. + var. <i>viridis</i> L.	Yem lahanası
c) <i>Dactylis glomerata</i> L.	Domuz ayrığı
ç) <i>Festuca arundinacea</i> Schreber	Kamışsı yumak
d) <i>Festuca pratensis</i> Hudson	Çayır yumağı
e) <i>Festuca rubra</i> L.	Kırmızı yumak
f) <i>xFestulolium</i>	Festulolyum
g) <i>Galega orientalis</i> L.	Keçi otu
ğ) <i>Lolium multiflorum</i> Lam.	İtalyan çimi
h) <i>Lolium perenne</i> L.	Çok yıllık çim
ı) <i>Lolium x boucheanum</i> Kunth	Hibrit çim
i) <i>Phleum pratense</i> L.	Çayır kelp kuyruğu
j) <i>Medicago sativa</i> L.- <i>Medicago x varia</i> T. Martyn	Yonca
k) <i>Pisum sativum-arvense</i> L.	Yem bezelyesi
l) <i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers.	Yem turbu
m) <i>Trifolium repens</i> L.	Ak üçgül
n) <i>Trifolium pratense</i> L.	Çayır üçgülü

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tohumluk Üretimi

Tohumluk üretimi beyanı

MADDE 6 – (1) Tohumluk üretimi üretici tarafından başvuru kuruluşuna beyan edilir.

(2) Her üretim alanı için ayrı bir beyan verilir. Çok yıllık türlerde, tohumluk üretimi her üretim sezonu yeniden beyan edilir ve bu türlerde ilk üretim sezonu hariç beyan edilmeyen üretim sezonlarında kademe ilerlemesi yapılır.

(3) Çok yıllık türlerde tohumluk üretimi ekim yapılan üretim sezonundan sonraki üretim sezonunda beyan edilir. Son beyan tarihi, kışlık ekim yapılan üretimlerde ekim tarihini takip eden Nisan ayının 15 i, yazlık ekimlerde ise ekim tarihinden itibaren bir aydır.

(4) Başvuru sırasında beyan ile birlikte aşağıdaki belgeler de verilir:

- a) Üretim tarlalarını gösteren krokiler
- b) Ekilen tohumluğa ait sertifikanın fotokopisi

(5) Başvuru kuruluşu, arşivinde bulunmaması durumunda, beyan edilen çeşit veya ebeveyne ait çeşit özellik belgesini üreticiden talep edebilir. Üretim iznli çeşitlerde teknik soru anketi veya TTSM tarafından düzenlenen geçici çeşit özellik belgesi de kabul edilir.

Tarla kontrolü

MADDE 7 – (1) Kontrolör, üretim alanlarında ilgili bitki türü için EK-3'te yer alan standartlara göre tarla kontrolü yapar. Tarla kontrolünün tamamlanmasından sonra tarla kontrol raporu düzenlenir. Standartlara uygun olmayan üretim alanları için rapor olumsuz olarak düzenlenir.

(2) Tarla kontrolünde tohumluğun talep edilen sınıf/kademeye girmesini engelleyen sebepler varsa ve teknik olarak bu engellerin üretici tarafından giderilmesi mümkünse, üreticiye bu sebeplerin ortadan kaldırılması için en az bir hafta süre verilir. Verilen süre sonunda kontrolör tarafından yeniden tarla kontrolü yapılır.

(3) Tarla kontrolü esnasında Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Yönetmeliği ekinde belirtilen etmenlerin varlığından şüphe edilmesi halinde durum kontrolör tarafından ilgili bitki sağlığı birimine iletilir.

Partilendirme

MADDE 8 – (1) Tohumluklar üretici veya tedarikçi tarafından ambalajlanarak ve etiketlenerek partilendirilir. Partiler, Genel Müdürlükçe belirlenen formata göre numaralandırılır. Çeşit ve kademesi aynı olan farklı üretim alanlarından elde edilen tohumluklar aynı partide değerlendirilebilir.

(2) Pazarlanacak tohumluklarda geçerli olan azami parti ve ambalaj büyüklükleri EK-4' de, etiketleme ile ilgili kurallar EK-5'de belirtilmiştir. Ham tohumluk belgesi ile belgelendirilen tohumluklarda ve sonraki üretim sezonlarında üretici tarafından tohumluk üretimi amacıyla kullanılacak olan tohumluklarda ambalaj büyüklüğü sınırlaması uygulanmaz.

(3) Sertifikalandırılacak olan tohumluk partileri ile ham tohumluk partilerinde etiketler, TTSM veya Genel Müdürlük tarafından yetki verilen kuruluşlardan, çeşit ve kademesi aynı olan farklı üretim alanlarına ait tarla kontrol raporlarında belirtilen verim tahminleri toplamına göre temin edilir.

(4) Standart tohumluk partilerinde kullanılacak etiketler bu Yönetmelikte belirtilen etiket standartlarına uygun olarak üretici tarafından düzenlenir.

(5) Kullanılan etiketler ile laboratuvar analizleri sonucunda düzenlenen sertifika veya rapor bilgileri arasında farklılık meydana geldiğinde; uygun olmayan etiketlerin imhasından, tohumlukların sertifikalarına uygun etiketlerinin talep edilmesinden, etiketlenmesinden ve ticarete arz edilmesinden, tohumlukları en son ambalajlayan üretici veya tedarikçi sorumludur.

Numune alınması

MADDE 9 – (1) Tohumluk numuneleri, Genel Müdürlükçe belirlenen tohumluk numunesi alma esaslarına uygun olarak kontrolör tarafından alınır ve şahit numunesi ile birlikte ilgili sertifikasyon kuruluşuna gönderilir. Ham tohumluk belgesi talep edilen partilerden numune alınmaz.

(2) OECD Tohum Sistemi çerçevesinde belgelendirilecek partilerin numuneleri TTSM'ye gönderilir.

Laboratuvar analizleri ve belgelendirme

MADDE 10 – (1) Tohumlukların laboratuvar analizleri Bakanlıkça görevlendirilen veya Tohumculuk Hizmetlerinde Yetki Devri Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde laboratuvar analizi ve belgelendirme konularında yetki verilen tohumluk sertifikasyon kuruluşları tarafından ISTA metotlarına uygun olarak yapılır. Ham tohumluk partilerinde laboratuvar analizi yapılmaz.

(2) Sertifikasyon kuruluşları, sertifika veya rapor düzenlenmesi amacıyla gönderilen tohumluk numunelerinde türlere göre belirlenen gerekli laboratuvar analizlerini yaparak, EK-6' da yer alan laboratuvar standartlarını taşıyan numunelerin temsil ettiği partiye sertifika veya rapor düzenler.

(3) Laboratuvar analizleri sonucunda, tohumluk sınıflarının hiçbirinin standartlarını tutmayan numunenin temsil ettiği tohumluk partileri için tohumluk olamaz raporu düzenlenir. Tohumluk olamaz raporu düzenlenen numunenin temsil ettiği partiler tohumluk olarak pazarlanamaz.

(4) Şahit numuneler sertifikasyon kuruluşu tarafından sertifika düzenlenme tarihinden itibaren bir yıl muhafaza edilir.

Karışımların belgelendirilmesi

MADDE 11 – (1) Tohumluk karışımları aşağıdaki esaslar dahilinde belgelendirilerek pazarlanır:

a) Farklı türlere ait tohumluklar karıştırılabilir. Karışımları oluşturan herbir çeşit, sertifikalandırılmış ya da standart tohumluk olarak belgelendirilmiş olmalıdır.

b) Bu madde kapsamında pazarlanacak tohumluklar için karışım belgesi ve etiketler üretici veya tedarikçi tarafından düzenlenir. Karışımlardaki çeşitlerin ağırlık olarak yüzde oranı, çeşitlerin sertifikalı ve standart olup olmadığı, karışımı oluşturan tohumların parti numaraları ile firma tarafından verilen karışım partisi numarası karışım belgesinde ve etiketlerde belirtilir. Karışım belgesinde karışımın yem amaçlı veya yeşil alan amaçlı olduğu belirtilir.

c) Karışımların parti büyüklükleri on tondan fazla olamaz.

Standart tohumluk üretimi

MADDE 12 – (1) Standart tohumluk üretiminde tarla kontrolü üretici tarafından yapılır ve tarla kontrol sonuçları kayıt altına alınır.

(2) Standart tohumluk üretiminde partilendirme bu Yönetmelikte belirtilen esaslara göre yürütülür. Partilendirilen tohumluklarda numune alımı kontrolör tarafından yapılır. Alınan numuneler şahit numunesi ile birlikte ilgili sertifikasyon kuruluşuna gönderilir.

(3) Sertifikasyon kuruluşu tarafından yapılan analizlerde EK-6'da standart tohumluklar için belirlenen laboratuvar standartlarına uygun olan partilere standart tohumluk raporu, uygun olmayan partilere ise tohumluk olamaz raporu düzenlenir. Tohumluk olamaz raporu alan partiler tohumluk olarak pazarlanamaz.

(4) Şahit numuneler sertifikasyon kuruluşu tarafından raporların düzenlenme tarihinden itibaren bir yıl boyunca muhafaza edilir.

(5) Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Yönetmeliğine tabi olan türlerde operatör kaydı yapılması, gerekli kontrollerin yaptırılması ve etiketlere bitki pasaportu bilgilerinin basılmasından üretici sorumludur.

Vegetatif çoğaltım materyali üretimi

MADDE 13 – (1) Vegetatif çoğaltım materyalleri bu Yönetmelikte standart tohumluk için belirlenen kurallara göre üretilir ve pazarlanır.

(2) Ambalajlanarak partilendirilen vegetatif çoğaltım materyalleri kontrolör tarafından tespit edilir. Tespite ilişkin tutanak ilgili sertifikasyon kuruluşuna gönderilir.

(3) Sertifikasyon kuruluşu tarafından vegetatif çoğaltım parçaları partilerine yalnızca belge kontrolü yapılarak uygun olan sertifika veya rapor düzenlenir.

Laboratuvar analizlerine itiraz

MADDE 14 – (1) Laboratuvar analizleri sonucunda standartları tutmaması nedeniyle tohumluk olamaz raporu düzenlenen veya sınıf/kademe kaybeden tohumluk partileri için üretici tarafından analizlere, analiz sonucunun tebliğinden itibaren otuz gün içinde itiraz edilebilir.

(2) İtiraz için sertifikasyon kuruluşuna başvurulur. Sertifikasyon kuruluşu itiraz edilen partinin şahit numunesini TTSM'ye gönderir. TTSM tarafından yapılan analiz sonucu kesindir.

Yeniden ambalajlama ve partilendirme

MADDE 15 – (1) Laboratuvar analizleri sonucunda safiyet ile ilgili standartları tutmaması nedeniyle tohumluk olamaz raporu düzenlenen tohumluk partileri üretici veya tedarikçi tarafından yeniden selektörlemlenip partilendirilebilir. Bu tohumluklarda etiketlerin sökümü ve imhasından üretici sorumludur. Bu tohumluk partilerinin analizleri sertifikasyon kuruluşları tarafından yapılır.

(2) Ülkemizde üretilerek ham tohumluk belgesi ile belgelendirilen tohumluklar ile stokta kalan çeşit, sınıf ve kademesi aynı olan tohumluklar üretici veya tedarikçi tarafından yeniden ambalajlanarak partilendirilebilir. Bu tohumluklarda etiketlerin sökümü ve imhası, stokta kalan

tohumluk miktarının tespiti kontrolör gözetiminde yapılır. Bu tohumluk partilerinin analizleri sertifikasyon kuruluşları tarafından yapılır.

(3) İthal edilen tohumlukların yeniden ambalajlanıp partilendirilmesi üretici veya tedarikçi tarafından, bu partilere sertifika veya rapor düzenlenmesi kamu sertifikasyon kuruluşları tarafından yapılır. Bu tohumluklarda etiketlerin sökümlü ve imhası kontrolör gözetiminde yapılır. Bu partiler için düzenlenen etiketlere "İthal edilerek ülkemizde yeniden ambalajlanmıştır" ibaresi yazılır.

(4) Yeniden ambalajlanan ve partilendirilen tohumluklar için yeni bir parti numarası verilerek, diğer işlemler bu Yönetmeliğin 8, 9 ve 11 nci maddesi hükümlerine göre yapılır.

(5) Bu madde kapsamında yürütülen işlemlerle ilgili tespitlerin tutanakları numuneler ile birlikte sertifikasyon kuruluşuna gönderilir. İmha edilen etiketlerle ilgili bilgiler üretici veya tedarikçi tarafından etiketin temin edildiği kuruluşa bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Pazarlama ve Denetim

Pazarlama

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında belgelendirilmeyen partiler tohumluk olarak pazarlanamaz.

(2) Tohumlukların kayıt altına alınması için yapılan test veya denemeler, bilimsel çalışmalar ve işleme veya paketleme amacıyla hizmet sağlayıcılarına tedarik edilmesi -hizmet sağlayıcının bu şekilde tedarik edilen tohumluklar üzerinde hak kazanmaması koşuluyla- pazarlama olarak değerlendirilmez.

(3) Elit ve orijinal sınıftaki tohumluklar yalnızca üreticilere pazarlanır.

(4) Milli çeşit listesinden çıkarılan çeşitlere ait; üretim süreci devam eden tohumluklar partilendirilmenin yapıldığı üretim sezonu, stokta bulunan tohumluk partileri ise çeşidin listeden çıktığı üretim sezonunu takip eden üretim sezonu sonuna kadar pazarlanabilir.

(5) Bu Yönetmelik hükümlerine göre üretilip belgelendirilen tohumluklar, 18/8/2010 tarihli ve 27676 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik esaslarına göre belgelenmesi durumunda organik tohumluk olarak pazarlanabilir.

İthalat ve ihracat

MADDE 17 – (1) Çoğaltım amacıyla yalnızca orijinal ve üzeri sınıflardaki tohumlukların ithaline izin verilir.

(2) OECD Tohum Sistemine dahil olan türlerde yalnızca OECD Tohum Sistemi sertifikası ile veya Bakanlık tarafından karşılıklı olarak ulusal sertifikaların kabul edilmesi ile ilgili anlaşmalar yapılmış olan ülkelerin ulusal sertifikaları ile tohumluk ithaline izin verilir.

(3) İthal edilen tohumluklar bu Yönetmelikte belirtilen şartları karşılamak zorundadır. Ticari amaç dışında ithal edilecek tohumluklarda yurtiçi çimlenme standartları aranmaz.

(4) Bakanlık tarafından türlere göre tarla kontrol işlemlerinin bu Yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak gerçekleştirildiği onaylanan ülkelere ham tohumluk belgesi ile tohumluk ithal edilebilir.

(5) Bu Yönetmelikte belirtilen standartlar yurtiçinde piyasaya sürülecek olan tohumluklar için geçerli olup, ihrac edilecek tohumluklarda bu standartlar aranmaz.

Tohumluk partilerinin denetimi

MADDE 18 – (1) TTSM tarafından belirlenerek ilan edilen programlar dâhilinde sertifikalı sınıftaki tohumluklardan kontrolörler tarafından alınarak kamu sertifikasyon kuruluşlarına gönderilen numunelerle son kontrol denemeleri kurulur. Bu denemelerde ismine doğruluk ile ilgili sorun yaşanması halinde üretici uyarılır ve sorun yaşanan çeşidin üst sınıftaki tohumlukları ön kontrole alınır.

(2) Elit sınıftaki tohumluk partilerinde TTSM tarafından belirlenen sayıda ön kontrol denemesi TTSM veya Genel Müdürlük tarafından görevlendirilen kurum veya kuruluşlarca yapılır. Bu denemelerde, tohumluk partilerini temsil eden örneklerin ismine doğruluğu kontrol edilir. İsmine

doğruluk kontrollerinde farklılıkların belirlenmesi halinde; belirlenen çeşitlere ait partilerin sertifikaları iptal edilir ve çeşit sahibi bilgilendirilir.

(3) Ön ve son kontrol denemelerinin kurulması ile sonuçlarının değerlendirilmesi OECD Tohum Sistemi tarafından belirlenen standartlara göre yürütülür.

Alt düzenleme ve resmî önlemler

MADDE 19 – (1) Bakanlık bu Yönetmeliğin uygulamasını sağlamak üzere her türlü alt düzenlemeyi yapmaya ve resmî önlemleri almaya yetkilidir.

(2) Bakanlık, tohumluk arzı konusunda geçici sıkıntıların ortaya çıkması durumunda, bu sıkıntıyı ortadan kaldırmak amacıyla belirli bir süre ve miktar için bu Yönetmelikte belirtilen standartların altındaki tohumlukların pazarlanmasına izin verebilir.

(3) İkinci fıkra hükümleri dahilinde pazarlanmasına izin verilen tohumlukların 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen sınıfların standartlarını taşıması durumunda, ait olduğu sınıfın etiketi düzenlenir, belirtilen sınıflara dahil olmayan tohumluklar için kahverengi etiket kullanılır. Etiketle söz konusu tohumlukların düşük standartlara sahip olduğu belirtilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Sorumluluk

MADDE 20 – (1) Tohumlukların üretimi amacıyla ilgili kuruluşlara verilecek her türlü bilgi ve belgenin doğruluğundan, standart tohumluk olarak pazarlanan tohumlukların ismine doğruluğu ve çeşit safiyetinden, tarla kontrolleri yapılarak tohumluk olarak uygun görülen üretim alanlarından elde edilen tohumlukların partilendirilmesi ile ilgili izlenebilirliğin sağlanmasından üretici sorumludur.

(2) Çoğaltım amacıyla tohumluk ithal eden üreticiler, izlenebilirliğin sağlanması ile ilgili kayıtları tutmak ve beş yıl süreyle muhafaza etmekle yükümlüdür.

(3) Bakanlık bu maddede belirtilen hususlarla ilgili bilgi ve belgeleri uygun gördüğü zamanlarda talep edebilir.

İdari yaptırımlar

MADDE 21 – (1) Tohumlukların üretim ve pazarlanmasında, bu Yönetmelikte belirtilen şartlara uymayan veya sorumluluklarını yerine getirmeyen gerçek veya tüzel kişiler hakkında, Tohumculuk Kanununun 12 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Ücretler

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yapılan tarla kontrolü, laboratuvar analizleri, belgelendirme ve etiket hizmetleri ücrete tabidir. Ücretler, 31/1/2015 tarihli ve 29253 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Uygulama Yönetmeliği hükümlerine göre, hizmeti veren kuruluşun döner sermaye işletmesi hesabına yatırılır.

(2) Bakanlığa bağlı kuruluşlar dışında yürütülecek iş ve işlemlerde ücretler hizmeti yürüten kuruluşlar tarafından belirlenir. Bu ücretler Bakanlık tarafından belirlenen ücretlerin üç katından fazla olamaz.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 23 – (1) 17/1/2008 tarihli ve 26759 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yemeklik Tane Baklagil ve Yem Bitkileri Tohum Sertifikasyonu ve Pazarlaması Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş süresi

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Yem bezelyesi ve yonca hariç, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan yalnızca sertifikalandırılarak pazarlanmasına izin verilen türler, 2017 yılı sonuna kadar bu Yönetmelikte belirtilen esaslara göre standart tohumluk olarak pazarlanabilir.

(2) 1/7/2017 tarihine kadar bu Yönetmelik dahilinde sertifikalı tohumluk üretimi için, sertifikalı sınıfın en son kademesinde yapılacak olan tohumluk üretim beyanında bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendi uygulanmaz.

(3) Bu Yönetmeliğin yayımından önce verilen tohumluk üretim beyanlarına ilişkin işlemler bu Yönetmelik çerçevesinde devam ettirilir.

(4) 2015 - 2016 üretim sezonunda bu Yönetmelik kapsamında yapılacak tohumluk üretimi beyanı bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren otuz gün içinde verilebilir. Bu üretimlerde tarla kontrolü hasat öncesi döneme kadar yapılabilir.

Yürürlük

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.